

Briuselis, 2023 m. kovo 10 d.
(OR. en)

6705/1/23
REV 1

Tarpinstitucinė byla:
2022/0396(COD)

ENV 163
MI 133
ENT 34
IND 67
CONSOM 54
COMPET 135
CODEC 242

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Tarybai
Dalykas:	Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl pakuočių ir pakuočių atliekų, kuriuo iš dalies keičiami Reglamentas (ES) 2019/1020 ir Direktyva (ES) 2019/904 ir panaikinama Direktyva 94/62/EB – Politiniai debatai

1. 2022 m. lapkričio 30 d. Komisija priėmė pasiūlymą dėl reglamento dėl pakuočių ir pakuočių atliekų. Pasiūlymu siekiama užkirsti kelią pakuočių atliekų susidarymui, skatinti aukštos kokybės grąžinamąjį perdirbimą ir sukurti antrinių žaliavų rinką, kartu sudarant palankesnes sąlygas informuoti vartotojus ir kuriant naujas verslo galimybes. Pagal šį pasiūlymą bus nustatyti cheminių medžiagų tvarumo reikalavimai ir apribojimai, taip pat bus suderinti didesnės gamintojo atsakomybės sistemų kriterijai ir ženklinimo, žymėjimo bei informacijos reikalavimai.
2. Komisija savo pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto kartu su poveikio vertinimu Aplinkos darbo grupei pateikė 2022 m. gruodžio 5 d. Aplinkos darbo grupė pasiūlymą aptarė 4 posėdžiuose.

3. Siekdama suteikti gaires 2023 m. kovo 16 d. Tarybos (aplinka) posėdyje vyksiančioms diskusijoms dėl pirmiau nurodyto pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, pirmininkaujanti valstybė narė parengė informacinį dokumentą ir du klausimus, kurie išdėstyti šio pranešimo priede.

**Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl pakuočių ir pakuočių atliekų,
kuriuo iš dalies keičiami Reglamentas (ES) 2019/1020 ir Direktyva (ES) 2019/904 ir
panaikinama Direktyva 94/62/EB
– Politiniai debatai –**

Pirmininkaujančios valstybės narės informacinis pranešimas ir klausimai ministrams

Nors grąžinamojo perdirbimo lygiai ES yra padidėję, iš pakuočių susidarančių atliekų kiekis didėja greičiau nei grąžinamojo perdirbimo apimtys. Per pastarąjį dešimtmetį pakuočių atliekų kiekis padidėjo daugiau kaip 20 % ir manoma, kad, jei nebus imtasi jokių veiksmų, iki 2030 m. jis padidės dar 19 %. Manoma, kad plastiko pakuočių atliekų kiekis iki 2030 m. turėtų išaugti 46 %. Dėl didėjančio pakuočių atliekų kiekio daromas didesnis poveikis aplinkai, įskaitant padidėjusį ir neefektyvų išteklių naudojimą, neigiamą poveikį klimatui, šiuokšlinimą, susirūpinimą keliančių medžiagų pernelyg didelį naudojimą pakuotėse ir sparčiai augančius atliekų tvarkymo iššūkius, įskaitant prastos kokybės grąžinamąjį perdirbimą ir pernelyg didelį sąvartynų, deginimo ir eksporto gyvavimo ciklo pabaigoje naudojimą.

Vertinama, kad bendra pakuočių gamybos ir pakuočių atliekų tvarkymo apyvarta ES siekia 370 mlrd. EUR. Todėl pakuočių ir pakuočių atliekų sektoriaus pertvarkymas yra svarbus ir turi potencialo, transformuojant Europą į švarią, tvarią ir žiedinę ekonomiką pagal Europos žaliąjį kursą. Atsižvelgdama į Komisijos žiedinės ekonomikos veiksmų planą, Taryba 2019 m. spalio 4 d. išvadose (dok. 12791/19), be kita ko, nurodė, kad ne vėliau kaip 2030 m. Sąjungos rinkai pateiktos visos plastiko pakuotės turėtų būti daugkartinės arba tinkamos perdirbimui, kad pakuočių rūšiavimo ir perdirbimo pajėgumai ES turėtų padidėti keturis kartus, ir paragino Komisiją imtis tolesnių veiksmų.

2022 m. lapkričio 30 d. Komisija priėmė naują pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl pakuočių ir pakuočių atliekų reglamento (toliau – PPAR pasiūlymas), grindžiamą Pakuočių ir pakuočių atliekų direktyvos (94/62/EB) peržiūra. PPAR pasiūlymu siekiama užkirsti kelią pakuočių atliekų susidarymui, skatinti aukštos kokybės grąžinamąjį perdirbimą ir sukurti antrinių žaliavų rinką, kartu sudarant palankesnes sąlygas informuoti vartotojus, kuriant naujas verslo galimybes ir sumažinant ES priklausomybę nuo žaliavų ir iškastinio kuro importo.

Diskusijų Taryboje padėtis

Pirmininkaujant Švedijai PPAR pasiūlymas bus aptartas keturiuose Aplinkos darbo grupės posėdžiuose iki Aplinkos tarybos posėdžio ir taip pirmasis pasiūlymo nagrinėjimas turėtų būti užbaigtas. Apskritai valstybės narės nurodė pritariančios svarbiausiems PPAR pasiūlymo tikslams, tačiau taip pat paprašė tam tikrų paaiškinimų, o dėl kai kurių pasiūlymo dalių išreiškė susirūpinimą.

Svarstytinios temos

Siekdama pateikti gaires būsimam Aplinkos darbo grupės darbui, pirmininkaujanti valstybė narė siūlo 2023 m. kovo 16 d. Aplinkos tarybos posėdyje nagrinėti toliau nurodytas dvi temas.

Bendras užmojis dėl naujos su pakuotėmis susijusios tvarkos

PPAR pasiūlymu siekiama pakeisti netvarią pakuočių atliekų kiekio didėjimo tendenciją ir taikyti žiedinės ekonomikos principus nustatant naujus tikslus ir suderintus tvarumo reikalavimus visoje ES. Tie tvarumo reikalavimai apima nuostatas dėl susirūpinimą keliančių cheminių medžiagų, perdirbamumo, perdirbtųjų medžiagų dalies, kompostuojamų pakuočių, pakuočių kiekio mažinimo ir daugkartinių pakuočių. Nustatyti tikslai sumažinti pakuočių atliekų kiekį, padidinti pakartotinio naudojimo ir pakartotinio pripildymo apimtį įvairiuose sektoriuose ir įvairių formų pakuotėmis, taip pat nustatyti plastiko pakuotėse naudotinų perdirbtųjų medžiagų dalį. Grąžinamojo perdirbimo tikslai išlieka tokie patys kaip ir dabartinėje Pakuočių direktyvoje.

Naujosios taisyklės apima ekonominės veiklos vykdytojų pareigas ir nuostatas dėl suderinto pakuočių ir atliekų talpyklų ženklavimo, siekiant sukurti didelę pridėtinę vertę pramonei ir sudaryti palankesnes sąlygas vartotojams rūšiuoti pakuočių atliekas. Į pasiūlymą taip pat įtrauktos nuostatos dėl pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo, taip pat dėl žaliųjų viešųjų pirkimų.

Pastarojo meto geopolitiniai pokyčiai atskleidė ES priklausomybę nuo žaliavų ir iškastinio kuro importo. Vertinama, kad įgyvendinus siūlomas priemones dėl perdirbtųjų medžiagų dalies ES iškastinio kuro poreikis sumažėtų 3,1 mln. tonų per metus (beveik ¼ iškastinio kuro, kurio šiuo metu reikia plastiko pakuotėms gaminti). Apskritai PPAR pasiūlyme nurodyta, kad perėjimas prie žiediškesnės ekonomikos pakavimo sektoriuje būtų naudingas tuo, kad labiau įgalėtų vartotojai, sumažėtų neigiamas poveikis aplinkai ir žmonių sveikatai, sumažėtų priklausomybė nuo importo, būtų skatinamos inovacijos ir didinamas ekonomikos augimas, o galiausiai sumažėtų nereikalingų išlaidų namų ūkiuose.

Inovacijos ir transformacija siekiant atliekų prevencijos

Laikantis atliekų hierarchijos, vienas iš pagrindinių PPAR pasiūlymo tikslų yra užkirsti kelią pakuočių atliekų susidarymui, visų pirma mažinant pakuočių kiekį, apribojant nereikalingas pakuotes ir skatinant daugkartinių ir pakartotinio pripildymo pakuočių sprendimus. Be šių ES lygmens priemonių, Komisija siūlo, kad valstybės narės privalėtų imtis nacionalinių priemonių, pritaikytų prie vietos aplinkybių, kad taip būtų pasiekti tikslai iki 2030 m. pakuočių atliekų kiekį sumažinti 5 %, iki 2035 m. – 10 % ir iki 2040 m. – 15 %, palyginti su 2018 m.

PPAR pasiūlyme du didžiausi ES lygmens atliekų susidarymo mažinimo veiksniai yra siūlomas draudimas naudoti nebūtinąs pakuotes, pavyzdžiui, tam tikrų formų vienkartinės pakuotes, kurių galima išvengti viešbučių, mažmeninės prekybos ir restoranų sektoriuje, ir įpareigojimas įmonėms tam tikrą savo produktų procentinę dalį vartotojams pasiūlyti daugkartinėse pakuotėse arba pakartotinai pripildant tarą, pavyzdžiui, išsinešti skirtų gėrimų ir maisto atveju arba pristatant elektroninės prekybos siuntas. Nustatant atitinkamus tikslus tikimasi padėti skatinti inovacijas ir padidinti atvejų, kai pasirenkami daugkartinio naudojimo ir pakartotinio pripildymo sprendimai, dalį. Produktų lygmeniu nustatyti reikalavimai turėtų paskatinti daugiau investuoti į novatoriškas ir aplinką tausojančias pakuotes ir naujus žiedinius verslo modelius.

Klausimai ministrams

Siekdama pateikti tolesnio darbo, susijusio su siūlomu reglamentu, gaires, pirmininkaujanti valstybė narė prašo ministrų atsakyti į šiuos du klausimus:

- 1. Ką manote apie bendrą PPAR pasiūlymo užmojų pakeisti netvarias ir brangias tendencijas, susijusias su pakuotėmis ir pakuočių atliekomis, ir kokie elementai, jūsų nuomone, šiuo metu būtų tinkamiausi šioje srityje?*
 - 2. Kokios priemonės yra svarbiausios siekiant užkirsti kelią pakuočių atliekų susidarymui ir skatinti imtis novatoriškų sprendimų ES?*
-